

• یادداشت •
«سید حسن قدنگاهی»

راهبرد تحریک تقاضا در گردشگری

ایجاد ظرفیت در حوزه اقامت و هتل پایه و اساس توسعه گردشگری در ایران است. به این معنا که از طریق ایجاد عرضه و فشار عرضه توسعه ایجاد می‌شود. بررسی وضعیت کشورهایی مانند مالزی، ترکیه و امارات متحده عربی و سایر کشورهایی که اخیرا به جرگه ممالک توسعه‌یافته در زمینه گردشگری پیوسته‌اند، نشان می‌دهد که این کشورها بیشتر از ناحیه فشار عرضه بوده که به سطحی از رشد و پیشرفت در این صنعت بزرگ و پرمزیت دست یافته‌اند. در این کشورها و در برخی مناطق و شهرها تعداد واحدهای اقامتی آنقدر زیاد است که خودبه‌خود انگیزه لازم را در میان فعالان بازار گردشگری ایجاد می‌کند که رویکرد خود را بر گسترش این بازار و ایجاد تقاضای بیشتر قسار می‌دهند. ضمن اینکه در چنین وضعیتی خاصیت مقرون به‌صرفه بودن فعالیت در این بازار حفظ می‌شود و گسترش می‌یابد. این درس بزرگی برای کشور ایران است و اگر قرار است به سطحی از پیشرفت و توسعه در حوزه گردشگری دست یابیم، همان‌گونه که تقاضا می‌تواند به گردشگری برای گسترش بیشتر فشار وارد کند، یکی از راههای ایجاد تقاضا فشار عرضه است. درحقیقت توسعه صنعت گردشگری وابستگی تام و کاملی با تحریک تقاضا از طریق فشار عرضه دارد. طرح «۱۰۰ هتل، ۱۰۰ کسب‌وکار» نیز بر همین استراتژی استوار است. کشور ما با توجه به پتانسیل‌ها و ظرفیت‌هایی که دارد دچار خلأئی اساسی در زمینه تعداد و تنوع هتل‌ها و مراکز اقامتی برای پذیرایی از گردشگران است. حتی در شهرها و قطب‌های بزرگ گردشگری کشور مانند شیراز، اصفهان، یزد... نبود واحدهای اقامتی خوب و باکیفیت محسوس است و این مسئله در مقطعی که تعداد گردشگران خارجی در کشور از حد معمول فراتر می‌رود، تاثیر خود را نشان می‌دهد.

کشورمان نیاز به بیش از ۴۰۰هتل دارد و هلدینگ گردشگری تأمین اجتماعی (هگتا) برای ساخت ۱۰۰ هتل، نهضتی را با شعار «۱۰۰ هتل، ۱۰۰ کسب‌وکار» آغاز کرده که امیدواریم به فعالیت اقتصادی خوبی منتهی شود.دکتر این نکته ضروری است که در این طرح منظور این نبوده که در ازای ایجاد ۱۰۰ هتل، ۱۰۰ کسب‌وکار ایجاد شود. به طور کلی صنعت هتلداری متکی به کسب‌وکارهای بسیار متعددی است. ساخت هتل‌ها و مراکز اقامتی مطلقا تعداد زیادی از کسب‌وکارها را با خود همراه دارد و آن‌ها را درخیل می‌کند.به این معنا که به‌محض حضور گردشگران در هتل‌ها مراکز اقامتی داخلی، تمام شئون زندگی آن‌ها درگیر و به تبع آن صدها کسب‌وکار از این حضور منائر می‌شود. نکته مهم مدیریت پاسخگویی به نیازهای گردشگران است که طرح مذکور نیز با همین رویکرد تدوین و عملیاتی شده‌است. درواقع مفهوم شعار «۱۰۰ هتل، ۱۰۰ کسب‌وکار» در پی تجاری‌تر کردن صنعت گردشگری و ایجاد رونق برای کسب‌وکارهای مرتبط با آن است. سرمایه‌گذاران خارجی نیز اهمیت این موضوع را درک کرده‌اند. به‌گونه‌ای که در همایش دوروزه «سرمایه‌گذاری در صنعت گردشگری با رویکرد اقتصاد مقاومتی»، نمایندگان شرکت‌ها و برندهای معتبر و بزرگ دنیا از سازنده، بهره‌بردار و سرمایه‌گذار در مذاکراتی که با طرفین ایرانی داشته‌اند، علاوه بر صحه گذاشتن بر موضوع اهمیت سرمایه‌گذاری در حوزه گردشگری ایران، به طریزی باورنکردنی از پروژه‌های معرفی شده در این همایش استقبال کردند. بازخورد بسیار مثبت بود و بلافاصله پس از همایش درخواست‌های زیادی برای مشارکت در حوزه ساخت و توسعه هتل‌ها و مراکز اقامتی کشور از سرمایه‌گذاران خارجی دریافت کردیم که با بررسی و مذاکره به‌تدریج وارد حوزه عقد قرارداد می‌شوند.انتظار ما همین است که با توجه به اشتیاقی و اراده سرمایه‌گذاران خارجی برای ورود به بازار ایران «طرح ۱۰۰ هتل، ۱۰۰ کسب‌وکار» در کوتاه‌ترین زمان ممکن عملیاتی شود و به اهداف ترسیم‌شده خود دست یابد. دولت نیز به‌عنوان یکی از ارکان مهم در فرآیند رشد و توسعه صنعت گردشگری از چنین رویکردی حمایت کرده و زیرساخت‌های قانونی لازم اعم از معافیت‌های مالیاتی و تعرفه‌های تشویقی را مهیا ساخته است. در شرایط کنونی رشد و توسعه صنعت گردشگری بیش از هر زمانی منوط به فشار عرضه است. لازم است گردشگران و سرمایه‌گذاران خارجی شوق و عزمی جدی برای ورود به عرصه گردشگری و به‌ویژه اقتصاد گردشگری داشته باشند و طرح «۱۰۰ هتل، ۱۰۰ کسب و کار» بیش از همیشه این فرصت و امکان را در اختیار آن‌ها قرار می‌دهد. این طرح خوش بینانه اما مبتنی بر واقعیت‌ها و ظرفیت‌هاست که کارکردهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی گردشگری را نهاده‌ینه می‌سازد و توسعه مطلوب و فرصت‌های شغلی پایدار را در کشوری که از گذشته پیشگام جذب گردشگر بوده ایجاد خواهد کرد.

معاون برنامه‌ریزی و توسعه هلدینگ «هگتا»

طرح «۱۰۰ هتل، ۱۰۰ کسب‌وکار» چه می‌گوید؟

بر اساس سیاست‌های توسعه‌ای صنعت گردشگری، ایران به‌شدت دچار کمبود هتل و مراکز اقامتی جدید است. به طوری که پیش‌بینی شده برای عملی شدن اهداف سیاست‌های کلی برنامه ششم در زمینه گردشگری، بیش از ۷۷۰ هتل و مرکز اقامتی مورد نیاز است. طرح «۱۰۰ هتل، ۱۰۰ کسب‌وکار» جدیدترین راهبرد هلدینگ گردشگری تأمین اجتماعی (هگتا) برای آغاز نهضت هتل‌سازی در کشور پس از ۴دهه وقفه است. در این طرح بناست با جذب اعتماد کارآفرینان و مشارکت سرمایه‌گذاران و شرکت‌های داخلی و خارجی و استفاده از اعتبار سازمان تأمین اجتماعی و همین‌طور ضمانت دولت، علاوه بر رفع نیازهای اقامتی کشور، زمینه‌های رشد اقتصاد ملی نیز به دست آید.

۰۸ | کتینه نو

در همایش دوروزه گردشگری مسئولان دولتی تاکید کردند:

تضمین سرمایه‌گذاری خارجی‌ها در گردشگری ایران

• نیکان ابراهیمی •

«خبرنگار»

در تمام یک دهه گذشته گردشگری ایران مانند بسیاری از حوزه‌های دیگر متاثر از تنش‌های عرصه سیاست خارجی و تحریم‌های بین‌المللی متعاقب آن بود. طی این مدت درآمدهای نفتی کشور به پایین‌ترین سطح خود رسید، کسب‌وکارها کساد شد و فرصت‌های شغلی نیز یکی پس از دیگری از میان رفتند. کام صنعت گردشگری تلخ‌تر از بقیه بود. ر کود حاکم، نفس‌های گردشگری را به شماره انداخته بود و سرمایه‌گذاران هم که همواره چشمشان به دست سیاست‌مداران بوده هرگز بر ترسشان برای حضور در ایران غلبه نکردند. در چنین شرایطی گردشگری نه تنها شکل و شمایل یک صنعت را تجربه نکرد بلکه سرمایه‌های زیادی را هم از دست داد. بر جام که حاصل شد، روزهای تیره‌و تار گردشگری نیز به پای ر رسید. عده‌ای معتقدند حالا که ورق به سود ایران برگشته باید این «فرصت تکرار نشدنی» را قدر دانست. فرصتی برای رهایی از اقتصاد تک‌محصولی مبتنی بر نفت و جایگزینی آن با دیگر پتانسیل‌ها و توانمندی‌ها و همچنین توزیع عادلانه‌تر درآمدها. تصمیم‌گیرندگان نیز بر آن شده‌اند تا جهت‌گیری سیاست‌گذاری‌های اشتغال و درآمدزایی کشور را به همین سمت و سوسو تغییر دهند تا از این محل، رونق به اقتصاد کشور باز گردد. اقتصادی که فعلا سیهمش از گردشگری تنها ۶/۷در صد تولید ناخالص داخلی است. با همین نگاه بود که هفته گذشته (یکشنبه و دوشنبه) هلدینگ گردشگری تأمین اجتماعی (هگتا) مقامات و شخصیت‌های سیاسی و اقتصادی داخلی و سرمایه‌گذاران خارجی را دور هم جمع کرد تا در همایش دوروزه «سرمایه‌گذاری در صنعت گردشگری ایران با رویکرد اقتصاد مقاومتی» از الزامات و زیرساخت‌های مورد نیاز برای تجاری کردن صنعت گردشگری ایران بگویند و بشنوند. مدت‌هاست سیل گردشگران به سمت ایران سرازیر شده و سرمایه‌گذاران پشت درها به صف شده‌اند. خواسته‌هایشان ساده است؛ امنیت می‌خواهند و تضمین‌هایی برای بازگشت سرمایه. طرفین ایرانی نیز، از معاون اول رئیس‌جمهور گرفته تا وزیر راه و شهرسازی، رئیس کل بانک مرکزی، معاون وزیر اقتصاد و دارایی، رئیس سازمان میراث فرهنگی، مدیر عامل سازمان تأمین اجتماعی و...، همه یک حرف بیشتر ندارند: «امن است، بیایید». قرار است با حمایت دولت، محوریت بخش خصوصی و مشارکت سرمایه‌گذاران خارجی، گردشگری به صنعتی فرابخشی تبدیل شود که مسیر دست‌یابی به توسعه همه‌جانبه را میانبر بزند. نقشه راه هم طرح «۱۰۰ هتل، ۱۰۰ کسب‌وکار» است که در همین همایش از آن رونمایی شد.

■ گردشگری، افق و فرصت استثنایی رسیدن به توسعه

صراحت کلام اسحاق جهانگیری معروف است. همواره انتقادهایی جدی به ساختارهای برنامه‌ریزی و عملکردها داشته و همیشه هم از لزوم در انداختن طرحی نو سخن به میان آورده است. از فساد و ناکارآمدی گرفته تا اقتصاد تک‌محصولی و صدا البته دفاع تمام‌قد از عملکرد دولت یازدهم ترجیع‌بد تمام صحبت‌های چند سال گذشته معاون اول رئیس‌جمهور بوده است. حال در جایی که میهمانان و میزبانانش همگی حول یک محور جمع شده بودند، از معضل همیشگی کشور و راه‌هایی از آن سخن گفت؛ «رشد و توسعه گردشگری برای خلاصی از نفمت‌نفت» به گمان جهانگیری «این راه منجر به توزیع عادلانه درآمدها و ایجاد اشتغال پایدار می‌شود. همان چیزی که نفت از برآورده ساختن ناتوان بوده است». به گفته معاون اول رئیس‌جمهور، همان‌طور که جهانی شدن هر روز ابعاد پیچیده‌تر و جدیدتری به خود می‌گیرد، گردشگری نیز با وجود پیشینه کهن خود دارای مفاهیم، زمینه‌ها، سازوکارها و چشم‌اندازهای جدیدتری شده که توانسته با درآمد ملی، سرمایه‌گذاری، اشتغال و کارآفرینی به‌خوبی ارتباط برقرار سازد.وی نقش توسعه‌ای این صنعت را در ارتباطات میان فرهنگی و تفاهم‌ها و افزایش سطح ادراکات ملی، منطقه‌ای و جهانی پررنگ دانست و تاکید کرد که برای اثرگذاری گردشگری باید زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری و سرمایه‌گذاری‌های متناسب داخلی و خارجی فراهم شود: «توسعه صنعت گردشگری مانند هر بعد خاص توسعه، وابسته به ابعادی مانند زمینه‌های مساعد در سیاست داخلی و خارجی، فرهنگ، اقتصاد، حقوق و قوانین، طبیعت و اجتماع‌وا همه مهم‌تر توافق بر سرمبانی مفاهیم، زمینه‌ها و ضرورت‌های توسعه صنعت گردشگری است.» وی با اشاره به برخی ظرفیت‌های ویژه و کم‌نظیر ایران که به نظر وی هر کدام در جای خود مهم و موثر و درخور سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی‌های جدید هستند، گفت: «ایران نقطه اتصال میان فرهنگ‌ها و تمدن‌های غربی و شرقی است. فرهنگ و تمدن ایرانی و فرهنگ و تمدن اسلامی در ایران، آثاری بی‌بدیل بر جای گذاشته که هر کدام در دور و نزدیک

جهانگیری: دولت مصمم به اجرای سیاست‌ها و راهبردهای جدید بر پایه توسعه گردشگری پایدار است و مکمل این سیاست نیز پیشبرد برنامه‌های اقتصاد مقاومتی در حوزه گردشگری است

آخوندی: آنچه می‌تواند موجب رونق گردشگری در کشور شود، «تصویر مناسب از ایران» است که لازم است در ذهن هر گردشگری که قصد ورود به کشور را دارد ایجاد شود

یادآور شد: «در ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی اولویت سه طرح مهم در حوزه میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری تصویب‌شده است: تدوین بسته حمایت از تولید صنایع‌دستی و فرش، ایجاد ظرفیت‌های جدید در هتلداری (هتلینگ) و تدوین بسته حمایت از گردشگری (از ابعاد سخت‌افزاری و نرم‌افزاری)».

معاون اول رئیس‌جمهور رشد و توسعه صنعت گردشگری را در نیل به اهداف سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ موثر خواند و در خصوص آمار ورودی گردشگران به کشور و آمیدهایی که اقتصاد به اثرگذاری آن‌ها دارد، چنین توضیح داد: «تعداد گردشگران ورودی از حدود ۲ میلیون و ۲۷۰ هزار نفر در سال ۱۳۸۸ به ۵ میلیون و ۱۸۰ هزار نفر در سال ۱۳۹۴ رسیده است. شورای جهانی سفر و گردشگری نیز سهم مستقیم سفر و گردشگری در تولید ناخالص داخلی ایران را در سال ۲۰۱۵ معادل ۷/۶ درصد از تولید ناخالص داخلی ارزیابی کرده و انتظار داریم این سهم در سال جاری میلادی به ۹/۵ درصد یعنی ۸۳۹ هزار میلیارد ریال افزایش یابد و هنوز چشم‌انتظار تحولات امیدبخش تر هستیم».

■ به اندیشه‌های

ایران شهری با گردیم وزیر مسکن، راه و شهرسازی نیز از دیگر میهمانان حاضر در این همایش بود که با نگاه ویژه‌ای به موضوع گردشگری در ایران پرداخت. به اعتقاد عباس آخوندی، پنهان اصلی گردشگران خارجی برای سفر به ایران دیدن ایران شهر و نحوه زندگی سیاسی اجتماعی موثر اهالی آن است و گر نه بازدید از طبیعت، هتل و... در همه جای دنیا وجود دارد: «آنچه می‌تواند توسعه گردشگری را در کشور ایجاد کند «تصویر

«همای پنج ستاره بر شانه بورس ایران»

شد. جای بسی خوش وقتی است که در دولت تدبیر و امید با تدابیر سازمان تأمین اجتماعی، این شرکت معظم توانسته تمام فرآیندهای سخت و ضوابط پیچیده پذیرش در بازار سرمایه ایران را به‌عنوان شرکتی سودده به اتمام برساند. بدیهی است سهام‌این شرکت، پس از انجام اقدامات مربوط به افشای اطلاعات در سامانه کدال و درج نماد و در نهایت برگزاری جلسه معارفه و ارائه عملکرد مالی و عملیاتی به جامعه سهامداران، قابلیت عرضه را پیدا خواهد کرد. در جایگاه کسی که در بازار سرمایه ایران سابقه خدمت به‌عنوان مدیر عامل شرکت اطلاعات رسانی و خدمات بورس و عضو کمیته عالی توسعه بازار بورس ایران را داشته، باید به استحضار برسانم عرضه سهام در بورس علاوه بر افزایش اعتبار شرکت در عرصه‌های داخلی و خارجی فرصت تأمین مالی را فراهم خواهد کرد و شرکت‌ها می‌توانند سرمایه مورد

پرسه‌ای در ایده‌ها و اندیشه‌ها

یکشنبه ۱۸ مهر ۱۳۹۵ ● شماره هفتاد و چهار

A T I V E H N O

مقامات و مسئولان بلندپایه کشور گردشگری را مناسب‌ترین جایگزین برای اقتصاد متکی به نفت می‌دانند و در حضور سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی از مدل حرکت به این سمت و سوز رونما،

مناسب از ایران «است که باید در ذهن هر کسی که قصد بازدید از کشور را دارد ایجاد شود. وقتی گردشگر به ایران مراجعه می‌کند، می‌خواهد ایران شهر را ببیند، می‌خواهد ملتی تاریخی را یعنی آثار تاریخی و تمدنی ایران در سال‌های گذشته و چگونگی زندگی ایرانیان در دنیای مدرن و نوع ساماندهی آن‌ها با مسائل اقتصادی و سیاسی خود را به تصویر بکشد.» موضوعی که به باور این وزیر دولت یازدهم، نمایش آن «شاکله و هویتی اثرگذار» در جذب گردشگر دارد و باید این هویت تعریف و بازتعریف شود. وزیر مسکن، راه و شهرسازی چنین اعتقادی را حتی به حیطه وظایف و عملکرد وزارتخانه متبوعش تسری داد و تاکید کرد: «اندیشه ایران شهری، جنبه‌های کالبدی و انسانی و روابط فرهنگی و گفت‌وگوها اندیشه‌ای راهبردی است که وزارت راه و شهرسازی در اقدامات خود از هوا گرفته تا ریل و دریا و از سوی دیگر شهرسازی و معماری آن را دنبال می‌کند.» آخوندی ساختن هتل‌ها و اماکن توریستی مدرن را مهم دانست اما نکته مهم‌تر را که در حوزه گردشگری به نتیجه‌بهتری می‌انجامد توجه به «خود ایرانی» توصیف کرد و افزود: «باید برای این کار اقداماتی جدی انجام دهیم. بخش اعظم اندیشه ایران شهری مبتنی بر ارتباطات میان فرهنگی است که خود نیز بخش عمده‌ای از میراث معنوی و فرهنگی ما را شکل می‌دهد.» وی مفهوم ارتباط و برون‌نگری و تکیه بر ذات ایرانی بودن را از جمله مفاهیم موجود در اندیشه ایران شهری عنوان کرد. وزیر راه و شهرسازی از نوسازی ناوگان حمل‌ونقل هوایی و زمینی و ایجاد امکان رقابت‌پذیری تا سال ۱۴۰۴ خبر داد: «هم‌اکنون سهم ایران از ظرفیت‌های پروازی جهان به ۱۰ درصد هم نمی‌رسد. برای توسعه آن نیاز به ۵۰۰ فروند هواپیما داریم.» آخوندی همچنین از نوسازی شبکه‌های

سیف: رشد اقتصادی، کاهش نرخ تورم، ثبات بازار ارز و تک‌ترخی شدن آن، همگی تصویر فضای آینده ایران برای تسهیل سرمایه‌گذاری به‌ویژه در بخش گردشگری است

نیاز خود را از طریق انتشار سهام تأمین کنند.افزایش شفافیت و بهبود شاخص‌های بهره‌وری شرکت از دیگر مزایای مهم ورود صنایع مختلف به بازار سرمایه ایران است. رشد و توسعه صنعت گردشگری از مهم‌ترین و آسان‌ترین ابزارهای توسعه اشتغال پایدار است. با نگاهی به کشورهای منطقه از قبیل ترکیه و امارات متحده عربی می‌توان به این واقعیت مهم پی برد. سازمان تأمین اجتماعی با دارا بودن مجموعه‌های عظیم اقامتی رفاهی و گردشگری که در قالب شرکت هلدینگ رفاه گردشگری (هگتا) فعالیت می‌کنند در تلاش است ضمن حفظ و گسترش ذخایر سازمان که متعلق به جامعه شریف مستمری بی‌گمان، بیمه‌شدگان و کارفرمایان است در توسعه و تعالی اقتصاد کشور همگام با سیاست‌های کلان اقتصاد مقاومتی نقش آفرین و پیشگام باشد.

مشاور مدیر عامی سازمان تأمین اجتماعی